

La mostra aplega una àmplia selecció de tapissos, teles, pintures, dibuixos, escrits i vídeos, realitzats des dels anys setanta fins avui, a més de diverses col·laboracions i coautories

***Teixir com a codi obert*, primera exposició retrospectiva de Teresa Lanceta, al MACBA**

► L'exposició aplega més de 200 obres de Teresa Lanceta (Barcelona, 1951) de les últimes cinc dècades, incloent-hi formats col·laboratius a partir del diàleg que estableix amb una sèrie de còmplices, entre els quals hi ha els artistes Olga Diego, Pedro G. Romero i Xabier Salaberria; la comissària Leire Vergara; l'organització autogestionada la Trinxera; la cineasta Virginia García del Pino, i l'artista i programador de software Nicolas Malevé.

► *Teixir com a codi obert* recupera el treball de Teresa Lanceta i el seu acostament a la teixidoria, a les seves estructures, sistemes i processos, com a mètode de recerca que té associacions simbòliques i estètiques, culturals i espirituals, i proposa, en definitiva, un art rellevant per a la vida.

► De la convivència amb les dones berbers de l'Atlas Mitjà va aprendre'n un art universal que l'ha acompanyada al llarg de la seva dilatada carrera fent del temps del teler un temps ple i, en l'aspecte artístic, la importància de les estructures de repetició i les geometries en les arts populars de molts continents i en les avantguardes del segle XX.

► El barri del Raval marca profundament l'obra i la vida de Lanceta. Hi va viure durant els seus anys de formació compartint experiències amb la comunitat gitana; d'aquí la seva necessitat de parlar de les coses destruïdes, del que està trencat i apedaçat, però també de la rellevància dels sabers i les experiències populars i de la vida en comú. Aquests aprenentatges l'acompanyaran de manera recurrent al llarg de la seva obra i, especialment, als anys noranta i a la sèrie de teles vermelles i negres de 2019 i 2020.

► *Els oficis del Raval (2019-2022)* és una col·laboració entre Teresa Lanceta, Nicolas Malevé, els alumnes i professors de l'IES Miquel Tarradell i el departament d'Educació del MACBA, i consisteix en un mapa digital basat en històries de treball, vivències, recursos i afectes dels participants i les seves famílies.

► El programa d'activacions d'aquesta exposició té un paper destacat. Entre d'altres iniciatives, comprèn un seminari internacional sobre l'acte de teixir i les seves polítiques, el cicle de converses *Parlem de... Teresa Lanceta* i una proposta especial per a la Nit dels Museus de la mà de Pedro G. Romero.

► L'exposició s'acompanya d'una publicació que, a més de documentar exhaustivament la mostra, resitua l'aportació artística de Teresa Lanceta dins el relat hegemònic de les últimes dècades. El llibre inclou textos del filòsof Miguel Morey, el comissari Bonaventure Soh Bejeng Ndikung i l'antropòleg Bert Flint, a més de comptar amb les veus de les comissàries i de la mateixa artista.

► *Teresa Lanceta. Teixir com a codi obert* és una coproducció del MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona i l'IVAM Institut Valencià d'Art Modern, i està comissariada per Nuria Enguita i Laura Vallés Vílchez.

Títol: *Teresa Lanceta. Teixir com a codi obert* **Conversa inaugural:** 7 d'abril, a les 18.30 h. Amb Teresa Lanceta i les comissàries de l'exposició, Nuria Enguita i Laura Vallés Vílchez. **Inauguració:** 7 d'abril de 2022, a les 19.30 h **Dates MACBA:** del 8 d'abril a l'11 de setembre de 2022 **Dates IVAM:** del 6 d'octubre de 2022 al 12 de febrer de 2023 **Producció:** MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona i IVAM Institut Valencià d'Art Modern **Comissariat:** Nuria Enguita i Laura Vallés Vílchez

 <https://www.macba.cat/ca/sobre-macba/premsa/roda-premsa-teresa-lanceta>

«Un art rellevant per a la vida», així defineix Teresa Lanceta (Barcelona, 1951) el seu acostament a la teixidoria com a mètode de recerca, com a lector i intèrpret de tradicions tèxtils en què la tasca de teixir tenia associacions simbòliques i estètiques, culturals i espirituals. A la primera exposició retrospectiva de l'artista, coproduïda entre l'IVAM i el MACBA, s'hi pot veure una selecció dels seus treballs de les últimes cinc dècades, la més àmplia que s'ha fet fins avui. En aquest recorregut al llarg de dos centenars de peces es plasma que, a diferència d'altres artistes que s'han servit del teixit o les seves tècniques per «portar-lo» cap a l'art contemporani, el compromís de Lanceta consistia a afirmar i mostrar que aquells teixits també eren obres d'art. De la mateixa manera que Anni Albers admetia la importància que tenien per a ella els «teixidors mil·lenaris del Perú», Lanceta reconeix a l'Atlas Mitjà unes altres modernitats que miren al present de la cultura popular, a l'univers ancestral, a la quotidianitat del que és sensible i a una possible representació matèrica del que és no intel·ligible. L'art és de tothom i de ningú: es troba en les «belles arts» tant com en la cultura popular, en l'artesania i en les anomenades arts «menors», amb unes actituds, pràctiques estètiques i costums que constitueixen realitats sensibles que no han estat devorades per aquell discurs que, en nom de la singularitat de l'art, separa els objectes artístics de la vida quotidiana. En aquest sentit, el treball de Lanceta es presenta en aquesta exposició en diàleg amb una sèrie de còmplices creadors, amb els quals l'artista trama una proposta complexa que transcendeix la materialitat de la seva obra i s'endinsa en la seva capacitat performativa i connectiva.

« Si penso en tots els llocs on he viscut, aquest és el menys comparable amb cap altre. No n'hi ha cap altre que m'hagi donat tant i on m'hagi sentit tan tranquil·la.»

Teresa Lanceta

TERESA LANCETA, EL RAVAL I L'ATLES MITJÀ

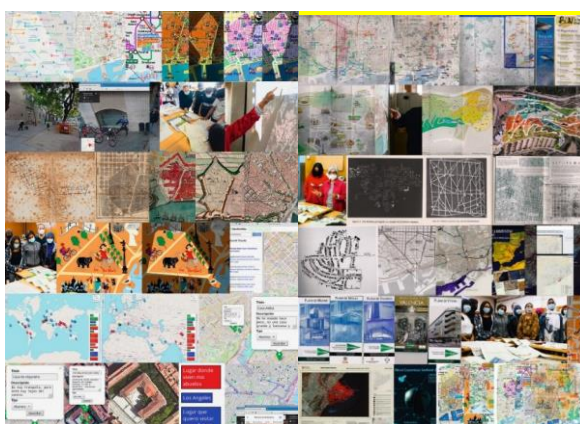
Així que en té l'ocasió, Teresa Lanceta afirma amb rotunditat que «el Raval sempre dona molt més del que rep». Al Barri Xino, com se'n deia aleshores, és on va viure durant els seus anys de formació, del 1969 al 1985. El 1969 va iniciar la carrera Història a la Universitat de Barcelona, alhora que començava a teixir. Allunyada de l'acadèmia i de l'art conceptual de l'època, Lanceta decideix teixir com a posicionament polític i estètic, com a proposta per unir mons. El barri, molt present en la seva feina, era una barreja entre l'ambient portuari i l'obrer, on convivia migrants, gitanos i andalusos; era, en definitiva, un compendi de maneres de viure –de cultures, i fins i tot de religions– diferents que s'ha anat adaptant als temps sense perdre la pròpia identitat, que fonamentalment ha estat i és la d'acollir persones arribades d'altres llocs sense que importi la raó de la seva vinguda. Al Raval, les experiències compartides amb la comunitat gitana van donar lloc a una reciprocitat dels afectes.

A principis dels anys noranta, després de viure a Sevilla i Marràqueix, Lanceta es va instal·lar a Madrid, però el record del Raval sempre l'ha acompanyada en les seves produccions i li ha fet sentir la necessitat de parlar del que s'ha trencat, de les coses destruïdes i apedaçades. Fins i tot dècades més tard, del 2013 al 2020, ja establerta a Alacant, va viatjar setmanalment a Barcelona per exercir de professora a l'Escola Massana. L'any 2021 va continuar la seva relació especial amb el barri per dur a terme el projecte *Els oficis del Raval*, realitzat en col·laboració amb Nicolas Malevé, els alumnes i professors de l'IES Miquel Tarradell i el departament d'Educació del MACBA. El projecte consisteix en l'elaboració col·laborativa d'un mapa digital basat en les històries de feina, vivències, recursos i afectes dels participants i de les seves famílies. Pretén posar en relleu les múltiples mirades i trajectòries que conflueixen en un lloc important per a cada participant –el Raval–, així com deixar constància de l'experiència laboral i les competències que es desplacen quan la gent es trasllada a una altra banda.

Tot aquest aprenentatge comunal i la seva rica experiència vital s'observen en la construcció que fa Lanceta d'una narrativa popular. Com va ser el cas d'Anni Albers a Monte Albán (Oaxaca) durant el seu periple per diverses comunitats mexicanes, el Raval, l'Atlas Mitjà, deixen una empremta en Lanceta, que identifica en el treball tèxtil d'aquestes comunitats una poètica del món pròpia en la qual es reconeix, tècniques tradicionals que miren al present de la cultura popular, a l'univers ancestral, a la quotidianitat del que és sensible i a una possible representació matèrica del que és no intel·ligible.

El recorregut de la mostra s'organitza en cinc sales on es presenten treballs que qüestionen poèticament conceptes en un altre temps antagònics. Per exemple, col·lectivitat i autoria, tradicionalment entesos des d'una visió exacerbada de la individualitat; remediació i història, és a dir, la capacitat de negociar passats encara presents que incomoden; performativitat i matèria, que situen les labors en un espai d'experiència comuna de cossos i objectes que reconeixen la cura en la feina; i, finalment, oralitat i biografia, que posen de manifest les ensenyances feministes segons les quals l'art era una pràctica de vida. En aquest sentit, el treball de Lanceta és un treball memorable: el seu potencial crític resideix en la capacitat de construir memòria.

Aquesta àmplia selecció dels treballs de Teresa Lanceta es presenta, al seu torn, en diàleg amb una sèrie de còmplices creadors amb qui l'artista trama una complexa proposta que transcendeix la materialitat de la seva obra i s'endinsa en la seva capacitat performativa i connectiva. Lanceta entén l'acte de teixir com una activació crítica de la imaginació que va més enllà dels límits materials. Per a ella, teixir es formula com un codi obert de ruptura i repetició des del qual es pot llegir, transformar i transmetre un coneixement que és sempre complex i plural, i que situa un procés en curs abans de convertir-se en imatge.

Teresa Lanceta, Nicolas Malevé, IES Miquel Tarradell i departament d'Educació del MACBA, *Els oficis del Raval*, 2019-2022 © fotografia: Nicolas Malevé

A més d'*Els oficis del Raval*, el projecte de l'artista Nicolas Malevé, juntament amb els educadors del museu i els alumnes i docents de l'IES Miquel Tarradell, l'exposició compta amb les aportacions dels artistes Olga Diego, Pedro G. Romero i Xabier Salaberria; la comissària Leire Vergara; l'organització autogestionada la Trinxera, i la cineasta Virginia García del Pino.

ACTIVITATS

En consonància amb la manera de treballar de Teresa Lanceta, el programa d'activitats relacionat amb aquesta exposició té un pes específic. Hi ha propostes per a tota mena de públics i són gratuïtes. Entre aquestes propostes, cal destacar un seminari internacional que, a més de la participació de l'artista, comptarà amb Natasha Ginwala [pendent de confirmació], Bonaventure Ndikung, Grant Watson, Luz Pichel, Iniciativa Sexual Femenina, Nuria Enguita i Laura Vallés Vílchez; una activació de Pedro G. Romero i Teresa Lanceta amb motiu de la Nit dels Museus, acompanyats de les *bailaoras* Javiera de la Fuente, Fuensanta «La Moneta» i Ana Morales; un curs per a professorat, i les converses per a grups a càrrec de l'alumnat de l'IES Miquel Tarradell.

Amfitrions

Converses per a grups. A càrrec de l'alumnat de l'IES Miquel Tarradell.

Parlem de... Teresa Lanceta

Converses, a les 18.30 h

Dijous 21/4 Francesc Royuela i Clara Castelltort, docents de l'IES Miquel Tarradell.

Dijous 28/4 Juan Alberto Pérez Díez, director del Secretariat de Pastoral Gitana de l'Arxidiòcesi de Barcelona.

Dijous 5/5 Mercè Amor i Fátima Ahmed, Associació Intercultural Diàlegs de Dona.

Dissabte 30/4, a les 18 h i 19 h, dos passis de 30 minuts

El círculo y la flor, activació a càrrec de Teresa Lanceta i Olga Diego.

Dissabte 14/5, a les 21 h, Nit dels Museus

Subir y bajar escaleras. Sobre el trabajo de Teresa Lanceta como escritora. Proposta de Pedro G. Romero i Teresa Lanceta amb motiu de la Nit dels Museus. Lectura de text: Pedro G. Romero. *Bailaoras*: Javiera de la Fuente, Fuensanta «La Moneta» i Ana Morales.

Dimecres 18/5, a les 19 h

Conversa a càrrec de Teresa Lanceta i Leire Vergara.

Dimecres 1/6 i dijous 2/6

Mirar de reüll. L'acte de teixir i les seves polítiques. Seminari amb Teresa Lanceta, Natasha Ginwala [pendent de confirmació], Bonaventure Ndikung, Grant Watson, Luz Pichel, Iniciativa Sexual Femenina, Nuria Enguita i Laura Vallés Vílchez.

Del 4/7 al 7/7

Entre l'acció i l'objecte. Laboratori d'artistes. Curs per a professorat

Horaris

Dilluns, dimecres, dijous
i divendres, d'11 a 19.30 h
(del 25 de juny al 24 de
setembre, de 10 a 20 h)
Dimarts no festius, tancat
Dissabtes, de 10 a 20 h
Diumenges i festius, de 10 a 15 h

Els dissabtes, de 16 a 20 h, accés gratuït gràcies a UNIQLO.

#TeresaLancetaMACBA